

תוכן עניינים

שער א': כללי	1
פרק א': המקורות לתורת העקיבה	1
פרק ב': עיקרה של תורת העקיבה	5
פרק ג': חובת ההשבה - סעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט	11
1. כללי	11
2. משמעות הביטוי "שלא על-פי זכות שבדין"	16
3. הלכה למעשה	18
4. שיעור "טובת ההנאה"	22
4.1 אומדן	22
4.2 כללי היגיון המעוגנים בנסיון החיים	22
5. מעשה פסול שהביא להתעשרותו שלאדם אחר	22
6. הזיקה שבין הזכיה לבין המזכה - גם באופן עקיף	23
6.1 עקרון היסוד	23
6.2 זכות ההשבה הוכרה גם ממי שניצל את השוק בתקופה בה היה הצד השני מנוע מלשווק את תוצרתו	23
6.3 התעשרות על-סמך פסק-דין חלוט	23
פרק ד': מעשיית עושר ולא במשפט לתורת העקיבה	25
שער ב': תורת העקיבה ונכסי מקרקעין	27
פרק א': מבוא	27
פרק ב': העקיבה הקניינית	29
1. כללי	29
2. "זכות במקרקעין" ותורת העקיבה	30
2.1 כללי	30
2.2 סיווג עיוני של זכות כזכות במקרקעין	35
2.3 הגדרתה של זכות כזכות במקרקעין באספקלריה של דיני העקיבה	36
2.4 פסיקות בתי-המשפט שדנו בעקיבה אחר נכסי מקרקעין	37
2.4.1 רישום הנכס	37
2.4.2 סעד של עקיבה אחרי הנכס שנגזל	37
2.4.3 עקיבה אחרי נכסים	38
2.4.4 בעלות משותפת בחנות	38
2.4.5 הטענה המבוססת על "עקיבה" אחר רכוש הבעל שמלפני הנישואין	39
2.4.6 נושא העקיבה יכול להיבדק ולעלות רק בשני מקרים: כאשר נשללו הנכסים מאת בעליהם שלא כחוק; כאשר מדובר ברכוש הנמצא בנאמנות	40

2.4.7	הזכאית המערערת להשבתו בעין של הנכס?	41
2.4.8	התחלוף החפצי	41
2.4.9	זכות העקיבה מכוח הפרת חובת הנאמנות של מקבל	
42	הענקה	
2.4.10	הזכות לסכום היתרה	43
2.4.11	תובענה להשבת כספים ששולמו על-ידי התובעים בעסקת	
43	מקרקעין	
2.4.12	האם לתובעת זכות עקיבה והאם היא זכאית להפרע מהחנות	
44	בגין כספים שנתנו לנתבעת על-ידי המנוח?	
2.4.13	חלוקה אחרת של התמורה	44
2.4.14	כתנאי למימושה בפועל של זכות העקיבה נדרש מן התובע	
	להוכיח כי הנכס ממנו הוא מבקש להיפרע, הוא אכן גלגולו של הנכס	
45	שהוא בעל זכויות קנייניות בו	
2.4.15	גלגול נכס הנאמנות - וזכות העקיבה	46
2.4.16	זכות קניינית בכספים ובדירה	46
2.4.17	הנכסים הנדונים הנם נכסים שהיו למשיב ערב	
47	הנישואין	
2.4.18	האם יש לרוכש דירה זכות לחלט ערבות בנקאית שניתנה לפי	
	החוק לצורך הבטחת השקעתו, דהיינו לצורך השבת סכומי הכסף	
	ששילם על חשבון מחיר הדירה, כאשר חוזה המכר בוטל כדין מפני	
48	שהמוכר הפר אותו הפרה יסודית?	
2.4.19	מקורות לרכשית דירה	49
2.4.20	ביטול רישום עסקה במקרקעין	49
3.	נכסי בני זוג - העקיבה - הכלאה בין הזכות הקניינית וזכות אישית..	50
3.1	כללי	50
3.2	פגיעה בעקרון "קדושת הרישום של נכס מקרקעין" ביחסים	
50	הרכושיים בין בני זוג	
3.2.1	מבוא	50
3.2.2	שילובן של הוראות סעיפים 4, 5 ו-9 לחוק יחסי ממון	55
3.2.3	יצירת שיתוף חרף הוראות חוק יחסי ממון ובהתאם לדין	
57	הכללי	
3.2.4	מהות דוקטרינת "כוונת השיתוף הספציפי" בנכס חיצוני ...	60
3.2.5	כוונת השיתוף הספציפי בדירת המגורים	72
3.2.6	סמכויות מיוחדות המחריגות נכס מקרקעין במסגרת איזון	
77	המשאבים - חרף רישומו על צד זה או אחר	
89	שער ג': תורת העקיבה ודיני הנאמנות	
89	פרק א': מבוא	
91	פרק ב': מהות הנאמנות - סעיף 1 לחוק	
91	1. כללי	

2. זכות העקיבה אחר הכספים של הלקוחות שהתערבבו עם יתר כספי החברה ושלא הופרדו מאלה.....	91
3. טענת המבקשים, לפיה חשוף הבנק לסיכון בו יחוייב בהשבת כספים מחמת "עילת העקיבה".....	93
4. האם ניתן לבצע עקיבה במקרה זה ולייחס את כספי הנאמנות לכספים המתקבלים מהמשקיע ומועברים לנושים על-פי הסדר הנושים?.....	94
5. תביעה כספית כנגד נאמן בהסדר נושים.....	94
6. גלגול נכס הנאמנות - זכות העקיבה.....	95
7. הגדרתה של נאמנות.....	95
8. פסק-דין חלקי בטענת אורט ישראל כי לא הועברו אליה מלוא כספי התרומות שגויסו למענה בנאמנות על-ידי הרשת העולמית.....	98
9. כופר חניה "כמס" - המשלם לקרן חניה איננו "נהנה" - אין נאמנות.....	99
10. נדחתה הטענה כי הופרה חובת הנאמנות על-ידי הנתבע אשר שימש כנאמן על הכספים.....	100
11. הזכות למתן חשבונות אינה תביעה לקבלת דיווח בלבד אודות החשבונות, היא מחייבת הוכחת זכות, מעין קניינית, בכספים לגביהם מבוקש הדיווח (הוכחת היחסים המיוחדים).....	102
12. מימוש נכסי הנאמנות.....	103
13. על מערכת היחסים בין התובעים לבית הנתבעת חלים הוראות חוק הנאמנות.....	105
14. עיריית ירושלים תעביר לעובדי ניקיון כספים שהחזיקה בנאמנות בגין הפרת הסכם עם מעסיקתן.....	108
15. החובה לנהוג בכספי הפיקדון בנאמנות, לטובת התובעים ועל-פי הוראות הסכם.....	108
16. האם בעת כריתת ההסכם בשנת 2015 נתקיימה נאמנות, במסגרתה התובע היה הנהנה והנתבע 3 היה הנאמן וזאת בידיעת הצדדים כפי שטען התובע?.....	110
17. עילת תביעה המבוססת על יחסי נאמן-נהנה.....	111
18. האם רישום הזכויות במשק על-שם הנתבע היה בנאמנות עבור התובעת, או שמא מדובר במתנה אותה העניקה התובעת לנתבע?.....	112
פרק ג': יצירה - סעיף 2 לחוק.....	113
1. כללי.....	113
2. שלוש הדרכים ליצירת נאמנות המנויות בחוק הנאמנות, אינן מהוות רשימה סגורה.....	113
3. נאמנות קונסטרוקטיבית.....	115
4. רכישת מקרקעין במימון מלא על-ידי פלוני יוצרת חזקה ראייתית משמעותית בדבר זכויותיו, שבכוחה אף ליצור נאמנות לטובת רוכש המקרקעין כאשר הנכס נרשם על-שמו של אחר.....	116

5.	דין הפיקדון.....	118
6.	הנטל להוכיח שהיה הסכם נאמנות.....	119
7.	חברה לנאמנות.....	120
8.	יכול אדם שיהיה "נאמן" בלא שהנהנה יהיה ידוע וקונקרטי.....	122
9.	קביעת מעמדו של נאמן.....	123
10.	קיומן של זכויות שביושר אצל הקונה מקים יחס של נאמנות בין המוכר לקונה.....	124
11.	דחיית ערעור בעניין הפרת חובת הנאמנות של המשיבים כלפי הבנק בגין נאמנות שלא נרשמה.....	126
12.	מחלוקת בין שני מפרקים על מעמדו של חיוב בן למעלה מ- 20 שנים של קופת פירוק אחת כלפי רעותה.....	128
13.	שכלול המשכון ותוקפו כלפי נושים אחרים של החייב, נעשה בדרך של הפקדה בשל החזקתן של המניות הנסחרות בבורסה בנאמנות עבור הלקוח.....	129
14.	האם התקיימה נאמנות?.....	131
15.	במקרה דנן התקיימו יחסי נאמנות בין התובעת לבין הנתבע - בין מכוח הסכמה שבעל-פה ובין נאמנות משתמעת.....	133
16.	האם המניות נרשמו על-שם המשיבה במסגרת מנגנון נאמנות?.....	134
17.	האם הוכחה זכותה של התובעת למתן חשבוניות מהנתבע מכוח מערכת יחסים מיוחדת ביניהם?.....	135
18.	קונסטרוקציית הנאמנות.....	136
19.	כיצד, יש לפרש את כתב הנאמנות, בנסיבות אותן לא צפו הצדדים, ואשר לא נכללות בלשונו המפורשת?.....	137
פרק ד': נכסי הנאמנות - סעיף 3 לחוק	139	
1.	כללי.....	139
2.	תביעתו של נהנה אינה מתיישנת, כל עוד הנאמן אינו כופר בכך שהוא מחזיק בנכסי הנאמנות כנאמן ואינו מפר את חובת הנאמנות.....	140
3.	ההענקה - מהותה, תנאיה, ומועדה.....	141
4.	נאמנות בכספי מע"מ.....	143
5.	נכס שהיה בנאמנות בידי האפוטרופוס הכללי ולאחר מכן בידי המדינה.....	144
6.	העוסק כמעין נאמן לכספי הלקוח.....	146
7.	אבחנה ברורה בין נכסי הנאמנות לנכסים אחרים.....	147
8.	לא הוכחו יחסי נאמנות או קונסיגנציה בין המבקש למשיבה.....	148
9.	הגנה המוקנית מפני עיקול על-ידי נושה צד ג' המבקש לרדת לנכסי הנאמן, הינה לנכס הנאמנות עצמו.....	150
10.	איזו משמעות יש להעניק לעובדה (המוסכמת), שביקש המשיב את כספו יותר משלושה חדשים קודם למועד בו נפתחו ההליכים בעניין החברה?.....	153

פרק ה': ביטול פעולות - סעיף 14 לחוק	155
1. כללי	155
2. יחסי נאמנות מכוח הסכם והפרת הסכם	155
3. התרופה להפרת חובת האמונים	156
4. הפעלת סמכות בית-משפט לביטול עסקת מכר מכוח סעיף 13 לחוק	158
5. חובת הנאמנות הנוגעת לכספים	160
6. תביעת חוב להשבת כספים מכוח חוק הנאמנות	162
7. אין חובה לצרף את רוכש המקרקעין כצד להליך פירוק השיתוף	163
פרק ו': דין ריווח אסור - סעיף 15 לחוק	167
1. הדין	167
2. שכר המגיע בגין נאמנות שהופרה	167
3. מכירת בית על-ידי הנאמן לעצמו	167
4. משיכת הוצאות מקופת כינוס ללא אישור	167
פרק ז': הנאמנות ויחסי בנק-לקוח	169
1. כללי	169
2. הבנק, הנאמן וחשבון הנאמנות	170
פרק ח': חובת הנאמנות בעין חוק לשכת עורכי-הדין וכללי לשכת עורכי-הדין	173
1. כללי	173
2. חובות המוטלות על עורך-דין המחזיק בכספי נאמנות	173
3. למעוררים כ"נהנים" נתונה זכות העקיבה אחר תחלופו החפצי של נכס הנאמנות	176
4. עורך-דין התרשל בייצוג, בכך שעיקב העברת כספים מחשבון הנאמנות אל חשבון הפרוייקט	178
5. חובת הנתבע כעורך-דין מתחזקות שבעתיים נוכח היותו נאמן לכספים	179
6. עורך-דין לא שמר על נכסי הנאמנות, ולא מילא את תפקידו "באמונה ושקידה" כפי שנאמן סביר היה נוהג באותן הנסיבות	182
7. עורך-דין ששימש ככונס נכסים ישלם פיצויים בסך 306,559 ש"ח בגין משיכת הוצאות שלא כדין	183
8. האם הפרו הנתבעים את חובת הנאמנות המוטלת עליהם והאם התנהלות זו אכן גרמה לתובעת נזק כספי?	184
9. האם הנתבע התרשל והפר את חובת הזהירות והנאמנות המוטלת עליו כלפי התובעת?	187
10. עיכוב הכספים בחשבון התובע	188
11. הנתבע הפר את חובת הנאמנות שלו כלפי לקוחו ועליו להחזיר את הסכום שהתקבל לידי התובע	190
שער ד': תורת העקיבה ודיני השליחות	193

פרק א': מבוא	193
פרק ב': נכסים ורווחים - סעיף 10 לחוק	195
1. הדין	195
2. כללי	195
3. רווח או טובת הנאה לזכות השולח - סעיף 10(ב) לחוק	195
4. יחסי נאמנות לאורו של חוק השליחות מול יחסי נאמנות לפי חוק הנאמנות	195
5. תפקידו של עורך-דין כשלוח לרישום חלקות במקרקעין	196
6. יש להבדיל בין טענה שעניינה מוסד הנאמנות על-פי חוק הנאמנות, לבין טענה שעניינה יחסי נאמנות, כגון יחס נאמנות שנוצר בעקבות שליחות	197
שער ה': תורת העקיבה וחוק המכר, התשכ"ח-1968	199
פרק א': מבוא	199
פרק ב': תקנת השוק - סעיף 34 לחוק	203
1. כללי	203
2. נכס הוחלף בנכס אחר במרמה	204
3. גם אם התקיים יסוד ההתעשרות במקרה דנן, לא הוכח שהתעשרותו של הנתבע באה לו מן התובע	205
4. תביעה להשבת כספי ירושה שהוחרמו על-ידי השלטונות הגרמניים בזמן השואה	206
5. מעמד הנתבעת מס' 2 - האם יש לתת צו עקיבה?	207
6. למי נתונה כיום הבעלות בארבעה פסלים יקרי ערך?	207
7. תוס-הלב - סובייקטיבי	208
8. אבחנה בין תקנת השוק במקרקעין לבין תקנת שוק במיטלטלין	208
9. מקורות המימון	208
10. התנאים להשבת המצב לקדמותו עקב סיכול חוזה	209
11. סוחרי רכב משומש ו"תקנת השוק" - הנתבעת אינה נכנסת בגדר הוראות תקנת השוק	211
12. מכר מכוניות ותקנת השוק	212
13. הגנת תקנת השוק	212
14. האם הועברה הבעלות למשיבים מכוח תקנת השוק?	213
15. תוס-הלב של הרוכש צריך להימשך עד להשלמת העסקה ברישום, וכי מקום בו הרוכש מודע לכך שלמוכר אין זכות במקרקעין או שזכותו מוטלת בספק, נשלל תוס-הלב האמור	213
16. זכות במניות	214
פרק ג': מכירה על-ידי רשות - סעיף 34 לחוק	215
1. כללי	215
2. חובת תוס-הלב	220
3. החלתה של תקנת שוק במיטלטלין לפי חוק המכר	221

4.	היעדרם של פרטים מסויימים אשר נדרשים להסדרת המכר.	222
5.	רישום הערת אזהרה ביחס לזכות שהתבטלה עם מכירת הנכס	222
6.	ביטול העיקול	223
7.	שיור הבעלות	223
8.	ההגנות הקיימות לבעלי הזכויות כיום לפי סעיף 34א לחוק המכר	224
9.	אישור למכירת מניות החברה	224
10.	מכירת הסחורה המצויה במחסני הנושה	225
11.	מכירה על-ידי רשות מוסמכת בהתאם לסעיף 34א לחוק המכר	225
227	שער ו': תורת העקיבה ודיני חוזים	
227	פרק א': מבוא	
1.	עקרון היסוד - אין מקום להשיב מכוח דיני עשיית עושר את מה שניתן על-פי חיוב חוזי תקף	227
2.	סייגים לעקרון היסוד	229
3.	סייג לסייגים	229
4.	דעות מומחים ביחס לתחולת הוראות חוק עשיית עושר ולא במשפט על דיני החוזים	230
233	פרק ב': "תום-לב" - על העיקרון ויישומו	
1.	כללי	233
2.	תום-לב סובייקטיבי - תום-לב אובייקטיבי	233
3.	הפרת חובת תום-הלב כעילת תביעה עצמאית	234
4.	סיכום	239
241	פרק ג': "טעות", "טעות משותפת" ויישום דיני העקיבה	
1.	כללי	241
2.	ההבדל בין סעיף 14(א) לחוק לבין סעיף 14(ב) לחוק	242
3.	תיקון הטעות - סעיף 14(ג) לחוק	243
4.	פרשנות המונח "טעות בכדאיות העסקה" - סעיף 14(ד) לחוק	243
5.	האם סעיף 14 לחוק דן גם ב"טעות משותפת"?	246
6.	למי נתונה כיום הבעלות בארבעה פסלים יקרי ערך?	247
7.	ביטול הסכם המכר	247
8.	הברחת נכס	248
9.	בעלות בתמונות	248
10.	טענת העקיבה הקניינית אינה מסייעת למבקשים משבחרו בביטול ההסכמים	249
251	פרק ד': חוזה בטל בשל פגם בכריתתו ועקיבה	
1.	כללי	251
2.	חוזה למראית עין - סעיף 13 לחוק החוזים	256
2.1	כללי	256
2.2	נטל ההוכחה ודרכי ההוכחה	259
2.3	ביטול הסכם	262

263.....	2.4 סוגי "חוזה למראית עין"
263.....	2.5 חוזה למראית עין לעומת חוזה מלאכותי
264.....	2.6 סימולציה מלאה לעומת סימולציה יחסית
267.....	2.7 מקרים בהם נתקבלה הטענה בדבר חוזה למראית עין מוחלטת ("סימולציה מלאה")
266.....	2.8 מקרים בהם נתקבלה הטענה בדבר חוזה למראית עין חלקית ("סימולציה יחסית"): חוזה גלוי וחוזה נסתר
267.....	3. הטעיה - סעיף 15 לחוק החוזים
272.....	3.1 כללי
272.....	3.2 צורות ההטעיה
273.....	3.3 חובת הגילוי
273.....	3.3.1 כללי
275.....	3.3.2 חובת הגילוי לפי הנסיבות
276.....	3.4 תמצית ההלכה הפסוקה
276.....	3.4.1 התנאים להקמתה של עילת ההטעיה - תוקפו של חוזה שכירות
280.....	3.4.2 הטעיה עקב ניסוחו של סעיף בהסכם
284.....	3.4.3 מכירת רכב משומש
286.....	3.4.4 קיומה של עילת ביטול והשבה
296.....	3.4.5 קשר סיבתי כפול: האחד בין הטעות לבין התקשרותו של הטועה בחוזה, והשני בין ההטעיה לבין הטעות
306.....	3.4.6 חובת הגילוי
306.....	3.4.7 אי-גילוי מידע מהותי
306.....	3.4.8 הטעיה באופן ניסוח ההסכם
307.....	3.4.9 בטלות חתימה
307.....	3.4.10 ההטעיה ביחס למועד ההתקשרות
308.....	3.4.11 התחייבות המבקשות בהסכמי ההלוואה למשכון הזכויות בדירה נבעה מהטעיה של המשיב
309.....	3.4.12 שטר ביטול משכנתא
309.....	3.4.13 מחדלי עורך-דין
310.....	3.4.14 הטעיה בענייני משפחה
314.....	4. כפיה - סעיף 17 לחוק החוזים
314.....	4.1 כללי
317.....	4.2 עוצמת "לחץ"
318.....	4.3 "לחץ כלכלי" או "איום"
319.....	4.4 על ביטולו של הסכם פשרה
321.....	4.5 תמצית ההלכה הפסוקה
321.....	4.5.1 חתימה תחת כפיה ואיומים
321.....	4.5.2 טענת הנתבע לחתימתו על הסכם תיווך עקב כפיה

4.5.3	יישום המבחנים לקביעת חלותו של סעיף 17 לחוק	322
4.5.4	ביטול הסכמים בענייני משפחה	326
5	עושק - סעיף 18 לחוק החוזים	326
5.1	כללי	326
5.2	נטל ההוכחה	330
5.3	תמצית ההלכה הפסוקה	330
5.3.1	התחייבות המבקשות בהסכמי ההלוואה למשכון הזכויות בדירה נבעה מהטעיה ואפילו עושק של המשיב	330
5.3.2	חזרה מתנאי הסדר פשרה - טענת עושק	331
5.3.3	תנאים מצטברים לעילת עושק	331
5.3.4	טענה לניצול מצוקה נפשית ובריאותית	331
5.3.5	לא הוכח כי ההסכם נכרת עקב מצוקה או חולשה שכלית או גופנית של התובעת או חוסר ניסיון של התובעת בעת כריתת החוזה	332
5.3.6	חוזה עבודה וטענת עושק	338
5.3.7	עילת העושק בענייני משפחה	339
6	חוזה פסול ותחולת הוראות - סעיפים 30 ו-31 לחוק החוזים	352
6.1	כללי	352
6.2	"תקנת הציבור"	355
6.3	תוצאות של בטלות החוזה הבלתי-חוקי - סעיף 31 לחוק	356
6.4	שיקול-דעת בית-המשפט בהיזקקו או אי-היזקקו ל"חוזה הבלתי-חוקי"	358
6.4.1	ביצוע האיזונים הראויים	358
6.4.2	קביעת התוצאות האופרטיביות של החוזה	358
6.4.3	אפשרויות הפעולה של בית-המשפט	358
6.4.4	התערבות בית-המשפט	358
6.4.5	שיקולי צדק או שיקולי צדק פרטניים	359
6.5	מצבים שבהם יהא זה מוצדק להורות על קיום חיוב מתוך החוזה הפסול	360
6.6	תום-לב ושיקולי הצדק	360
6.7	הסדר פשרה מותנה	361
6.8	החוזה המינהלי ואי-חוקיות	361
6.9	המסלול המינהלי וההכרעה בשאלת אי-חוקיות מעשי הרשות הציבורית - אי-קיום דרישה צורנית	363
7	תמצית ההלכה הפסוקה	373
7.1	חוב בגין חשבונות	373
7.2	נתונים הרלוונטיים למחלוקת בין הצדדים	374
7.3	הפסקת לימודיו של התובע	374
7.4	אכיפת הסכם הפצה	375

7.5	זכות התובע במקרקעין	375
7.6	שאלת פרשנות ההסכם הראשון	376
7.7	האם ההתקשרויות השונות שבין הצדדים, ובפרט כתב ההתחייבות, הן אכיפות כלפי וטורי?	376
7.8	חוזה הניתן לסיווג כפול	376
7.9	האם זכות בר הרשות של המנוח הינה נכס חוץ עזבוני שאינו בר הורשה על-פי הסכם השכירות הדו-צדדי	377
7.10	תוקפן של התחייבויות המגבילות את חופש העיסוק	377
7.11	תניית הגבלה למשך חצי שנה - סבירות התניה	381
7.12	סבירותה של תניית הגבלה ומתן צו מניעה	382
7.13	תניית ההגבלה ותקנת הציבור כפי שבא לידי ביטוי ב- ע"א 618/85 מעיינות הגליל המערבי בע"מ נ' תבורי - ביח"ר	384
387	פרק ה': הפרת חוזה ודיני העקיבה	
1.	הפרה יסודית - סעיף 6 לחוק החוזים (תרופות)	387
1.1	כללי	387
1.2	נפקות ההבחנה בין סוגי ההפרות	388
1.3	המבחן להכרעה בסוג ההפרה וביטול החוזה	389
1.4	הפרה יסודית מסתברת	390
2.	הזכות לביטול - סעיף 7 לחוק החוזים (תרופות)	391
2.1	כללי	391
2.2	נפקות ההבחנה בין סוגי ההפרות וביטול החוזה	394
3.	החלת עיקרון תום-הלב בסוגיית ביטול הסכם	395
4.	השבה לאחר הביטול - סעיף 9 לחוק החוזים (תרופות)	399
4.1	כללי	399
4.2	על זכות החזרה וזכות ההשבה	399
4.3	דיני עשיית עושר ותחולתם במסגרת דיני החוזים	401
407	פרק ו': פגמים בחוזה - מחמת צורניות - תוקף - כשרות ועוד	
1.	כללי	407
2.	כשרות משפטית של קטין	407
2.1	פעולות של קטין (סעיף 4 לחוק)	407
2.2	פעולות טעונות אישור בית-המשפט (סעיף 20 לחוק)	408
2.3	אישורו של בית-המשפט פועל, הן לאישור הייצוג והן לאישורה של הפעולה	409
2.4	העברה, שיעבוד, חלוקה או חיסול של יחידה משקית בחקלאות, בתעשיה, במלאכה או במסחר, או של דירה - סעיף 20(1) לחוק	409
2.5	פעולה שתוקפה תלוי ברישום בפנקס המתנהל על-פי חוק - סעיף 20(2) לחוק	409
2.6	נתינת מתנות, זולת מתנות ותרומות הניתנות לפי הנהוג בנסיבות העניין - סעיף 20(3) לחוק	413

2.7	נתינת ערבות - סעיף 20(4) לחוק	413
2.8	פעולה משפטית בין הקטין לבין הוריו או קרובי הוריו, זולת קבלת מתנות הניתנות לקטין - סעיף 20(5) לחוק	415
2.9	הגנת צד שלישי - סעיף 21 לחוק	417
2.10	הסכם עם קטינים בעניין מכירת זכות ומקרקעין נחשב כאילו נערך ונעשה רק ביום שבו אישר בית-המשפט את ההסכם	417
2.11	יש צורך באישור בית-משפט מראש לעסקה של קטין, שתוקפה מותנה ברישום המתנהל על-פי חוק	417
3.	דרישת הכתב בעסקות מקרקעין	419
3.1	עסקה במקרקעין טעונה רישום	419
3.2	דרישת הכתב לאחר חקיקת חוק המקרקעין - סעיף 8 לחוק	419
3.3	התפתחות הפסיקה ביחס לדרישת הכתב - אפשרות להשלמת פרטים	422
3.4	סקירת הגישות השונות	432
3.4.1	הגישה השמרנית	433
3.4.2	הגישה "המרכזת"	434
3.4.3	"גישת זעקת ההגינות"	435
פרק ז': חוזים ודיני העקיבה - סיכום		437
שער ז': חוק המשכון ודיני העקיבה		439
פרק א': מבוא		439
1.	כללי	439
2.	זכות העקיבה של הבנק חרף אי-רישומו כמוטב או כבעל שיעבוד על הפוליסה	440
3.	סיכום	441
פרק ב': מהות המשכון - סעיף 1 לחוק		443
פרק ג': תחולה - סעיף 2 לחוק		453
פרק ד': יצירת המשכון - סעיף 3 לחוק		473
פרק ה': תקנת השוק - סעיף 5 לחוק		499
פרק ו': משכון להבטחת חיובו של אחר - סעיף 12 לחוק		505
שער ח': חוק השומרים ודיני העקיבה		511
פרק א': מבוא		511
פרק ב': פיצוי ושיפוי - סעיף 5 לחוק		515
1.	הדין	515
2.	כללי	515
3.	דינו של חפץ שהופקד בנאמנות בידי החברה או כמשכון מופקד, שאבד או נגנב, מבלי שלחברה יש זכות לשיפוי או לפיצוי על-כך	515
שער ט': ירושה ודיני העקיבה		517
פרק א': מבוא		517

פרק ב': יורש אחר יורש - סעיף 42 לחוק הירושה.....	525
פרק ג': ההבדלים בין "יורש במקום יורש" ל"יורש אחר יורש".....	533
פרק ד': תמצית ההלכה הפסוקה.....	535
1. תביעה להשבת כספי ירושה שהוחרמו על-ידי השלטונות הגרמניים בזמן השואה.....	535
2. פירושה של הצוואה.....	535
3. אומד דעתה של המצווה.....	536
4. העברת כספי החשבון המשותף לחשבון אחר, אינה מפקיעה את זכות הירושה של נ' בשלמות באותם כספים, וזאת בהתאם לעקרון העקיבה.....	537
5. תוקף צוואתו של המנוח.....	538
6. התובע לא עמד בנטל הוכחת זכויות לעקוב אחר חלקו בעזבון אביו.....	538
7. שאלת השיתוף של התובעת במכונתו של התובע.....	539
8. האם התכוון המצווה להשאיר לנתבעת את כספי תמורת חלקו בנכסים שנמכרו, או האם כוונתו היתה לצוות לנתבעת אך ורק מה שהיה בחשבון הבנק, מבלי לכלול את התמורה עבור חלקו בנכסים?.....	539
שער י': מיטלטלין ובכלל זה רכב, כספים ועוד ודיני העקיבה ..	541
פרק א': מבוא.....	541
פרק ב': תמצית ההלכה הפסוקה.....	543
1. התובע זכאי לקבלת הסכום הפסוק שחברת הביטוח חוייבה לשלם למבוטח.....	543
2. זכות הבעלות ברכב.....	543
3. גניבת המשאית.....	543
4. לא התקיימה אחת מן הדרישות המוצבות בדיני היושר כתנאי מוקדם למתן צו עקיבה.....	544
6. זכותו העדיפה של צד שלישי תם לב שנתן בתמורה.....	545
7. אכיפת התחייבות נטענת בדרך של קבלת מניות.....	546
8. אחריותן של חברות ההימורים בפרשת עוקץ.....	547
9. מעמד הנתבעת מס' 2 - האם יש לתת צו עקיבה?.....	547
10. זכות עקיבה אחרי כסף.....	548
11. הסכום עבור נכסי החברה.....	548
12. זכות עקיבה אחר כספי המכירות.....	549
13. תשלום תגמולי ביטוח.....	549
שער י"א: חדלות פירעון ודיני העקיבה ..	551
פרק א': מבוא.....	551
פרק ב': ביטול פעולה הגורעת נכסים מקופת הנשיה - סעיף 220 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי.....	553
1. סעיף 220 לחוק חדלות פירעון ודברי ההסבר לסעיף הנ"ל.....	553
2. דין קודם - סעיף 96 לפקודת פשיטת הרגל.....	554

פרק ג': ביטול פעולה להבטחת נכסים - סעיף 221 לחוק.....	557
פרק ד': שמירת זכויותיו של אדם שלישי - סעיף 222 לחוק.....	559
פרק ה': תוצאות ביטול פעולה - סעיף 223 לחוק.....	561
פרק ו': נכס משועבד ונכס הכפוף לשיוור בעלות - שימוש, השכרה ומכירה במהלך העסקים הרגיל - סעיף 61 לחוק.....	563
פרק ז': נכס משועבד ונכס הכפוף לשיוור בעלות - שימוש, השכרה ומכירה שלא במהלך העסקים הרגיל - סעיף 62 לחוק.....	565
פרק ח': תשלום באמצעות נכס משועבד - סעיף 63 לחוק.....	567
פרק ט': עקיבת זכויות - סעיף 64 לחוק.....	569
פרק י': אשראי חדש - סעיף 65 לחוק.....	571
פרק י"א: דברי הסבר בהצעת החוק לסעיפים 60 עד 65 לחוק.....	573
שער י"ב: עניינים שונים.....	577
פרק א': בית-המשפט השלום.....	577
1. כספים שעורך-הדין מחזיק בשביל הלקוח יופקדו על-ידו בחשבון בנק נפרד, בין היתר, על-מנת לאפשר עקיבה אחר הכספים המצויים בשליטת עורך-הדין.....	577
2. הסכומים שהתקבלו בתיק ההוצל"פ והסכום שהיה בחשבון הבנק של אלאונואה עובר לפטירתה בסכום של מספר מועט מאוד של עשרות אלפי שקלים, מהווה למעשה החזר הלוואה שלה ששימשה לתשלום פרעון המשכנתא. למעשה טענה דינה טענת עקיבה אחר כספה.....	578
3. על-אף שטענת הנתבעים היא לזכות עקיבה אחר כספים ששילמו למוכר, בפועל הם מבקשים לעכב את מסירת המשק לתובעים, כאשר לא נטען כי קיימים כספים בידי התובעים. לא ברור כיצד טענה לזכות עקיבה אחר כספים, מקימה זכות לעיכבון המשק.....	578
4. לטענת המבקשת, הדירה באשדוד נמכרה על-ידי המשיבה בניגוד להוראות הצוואה ולהוראות החוק (סעיף 42 לחוק הירושה) והפסיקה, שעה שלשיטתה, יש לה זכות עקיבה אחר תחלוף הדירה.....	579
5. במקרה דנן נטען כי לבזק זכות עקיבה אחר הכספים אשר התקבלו אצל יורקום תקשורת, שהרי מדובר בכספי המקדמה שלבזק היתה זכות לקבלם חזרה מידיה של די.בי.אס. אולם, בזק לא הסבירה מדוע לשיטתה קנויה לה זכות קניינית, להבדיל מזכות אובליגטורית גרידא, בכספי המקדמה מושא עסקת בזק-יס.....	580
6. התובע אינו זכאי לסעד של מתן חשבונות מלוריא וכן לא עומדת לו האפשרות לדרוש סעד של עקיבה ושלילת רווחים מהם.....	580
7. על הנתבעת 1 (ועליה בלבד) מוטלת חובה להשיב לתובעת את סכומי הכסף, נשוא התביעה, שקיבלה על-פי ההסכם.....	581
פרק ב': בית-המשפט המחוזי.....	583

1. העותרת לא קיימה את הדרישה למגורים ברצף עם המנוחה ולפיכך היא לא עמדה בתנאים הנדרשים בחוק לקבלת זכות בדירה כדייר ממשך. לוועדה אין סמכות ושיקול-דעת לאשר חריגים שלא עומדים בדרישות החוק.....	583
2. ביחס לזכות העקיבה הטענה נדחתה. מדובר בטענה שהיא למעשה פועל יוצא של קבלת הטענה ביחס לנאמנות עם הציבור.....	583
3. מאחר שהתובע טען לאפליה וליישום אשר שביט-המשפט מבקש לאכוף על המוסד את הדרישה לעקיבות בקבלת החלטות, כאשר, הדרישה מהמוסד היא, בהינתן שהוא קבע מהן אמות-המידה שלפיהן הוא מפעיל שיקול-דעתו, כי יפעל בהתאם להם גם הפעם.....	584
4. בהסתרת העובדה כי המשיבה היא בעלת 25% ממניות העקיבה D הפרה המשיבה את חובתה למסור למבקשים מידע שלם בכל עניין הנוגע לשותפות.....	584
5. האם המערערת היתה רשאית כבר בשנות המס הנדונות, עובר לחדלות הפרעון, להימנע מרישום הכנסות הריבית או שמא נוצרו חובות אבודים רק מאוחר יותר?.....	585
6. נדחו הטענות שנטענו במסגרת התביעה שכנגד, לעניין חוב של התובעים כלפי הנתבעים בגין תשלומי ההלוואות המובטחות במשכנתא. כתוצאה מן האמור יש לדחות גם את הטענות בדבר זכות עיכבון או זכות עקיבה לנתבעים במקרקעין.....	587
7. טענת הנתבע כי אין זכות "עקיבה" לחוזים החדשים שחתם עם לקוחות החברה.....	588
פרק ג': בית-המשפט לענייני משפחה 591.....	
1. ייתכן, שחשבון משותף ישמש רק "צינור" להעברת כספים ליעד אחר, שאז הפקדתם לחשבון המשותף יכול ולא תשנה את מהותם הנפרדת. מצב דברים כזה אפשרי, כאשר ניתן להוכיח עקיבה ברורה, משמע הפרדת הכספים הנפרדים מכספים אחרים בחשבון המשותף.....	591
2. כלל הכספים נטמעו בחשבון המשותף ולא ניתן להבחין בינם לבין יתר הכספים בחשבון או לצבוע אותם בדרך של התחשבות רטרואקטיבית ומשכך אין מקום להורות על קיזוז סכומים אלו מתוך החשבון המשותף.....	592